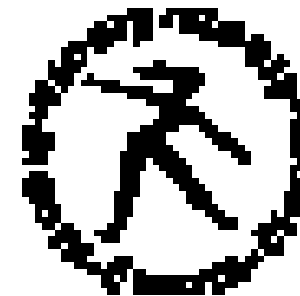

Мирјана Црнчевић
Специјална библиотека Чиготе
Првих тридесет година

Мирјана Црнчевић

Специјална библиотека Чиготе

Првих тридесет година

Специјална болница за болести штитасте жлезде и болести метаболизма

Златибор, 2009.

ПРЕДГОВОР

**Александра Вранеш
Љиљана Марковић**

Филолошки факултет у Београду

Специјалне библиотеке

Према УНЕСКО-вој класификацији специјална је она библиотека која услужује посебне, затворене групе корисника, везане за одређену институцију у чијем се саставу и сама налази, а у циљу задовољења њених духовних потреба. Будући у директном односу са пословним циљевима и настојањима надређене радне организације, библиотека трпи и врши утицај на њен стратешки развој, на њене иницијативе, пројекте и културу комуницирања међу запосленим особљем, као и сталним и привременим корисницима њених услуга. Идентификовање потреба корисника води уобличавању и сегментирању фондова. Баланс међу њима, успостављен од стране искусног библиотекара, омогућава да са једне стране буде развијена збирка актуелне ускостручне литературе, а са друге опште популарне публикације едукативног и рекреативног карактера. Електронски извори, који омогућавају доступност и читљивост информација независно од њихове локације, увводе нови квалитет у каталожко-библиографско-референсне активности библиотекара у специјалној библиотеци, јер производе маркетиншки у једнакој мери као и научно-образовни ефекат. Ефикасност и ефективност специјалне библиотеке зависи од: 1. свести институције о важности

библиотеке; 2. комуникативности радног особља установе, привремених корисника и библиотекара; 3. систематичности праћења потреба корисника и напредовања матичне научне и стручне дисциплине; 4. максималне применљивости развојног плана установе и библиотеке; 5. флексибилности самих извора информисања и начина иновирања у процесу информисања; 6. оријентисаности библиотекара на активан, динамичан приступ захтевима корисника; 7. јасноће и прегледности референсних захтева; 8. документованости пројеката које институција води; 9. јасне и недвосмислене регулације ауторских права.

Квалификован и искусан библиотечки кадар свестан је чињенице да је планирање поуздана основа за развој институције, а чување и обрада информација о њеном развоју и напредовању једне научне дисциплине потврда професионалне озбиљности и одговорности. У данашње време експлозије научних издања истраживач није у стању да ажурно прати и набавља сву потребну му грађу. Његов рад је рад појединца, док је библиотечка делатност саткана од тимског, колективног рада, који је основно одређење времена у коме живимо. Овоме се придружују још два значајна достигнућа двадесетог века: интердисциплинарни приступ проблемима и електронска општа доступност информација. Свакодневна питања упућена библиотекарима често прелазе очекиване оквире у којима се информатор осећа сигурним и позваним да пружи одговор. Пред корисниковим захтевом уместо жељене садржајне информације могу се испречити збуњеност, незнање, неразумевање. Библиотекари су, стога, неопходни приручници који му пружају сигурност и уређеност путоказа који га уводе у свет ускостручних информација: библиографије, лексикони, речници, тезауруси, енциклопедије, алманаси, приручници, реферативни билтени, водичи, периодичне публикации, флајери, памфлети, владина документација, статистички извештаји, индекси, базе података, али и специјализовани извори за одређену научну и стручну област. Крајем 19. века Чарлс Катер је формирањем унакрсног каталога сваку публикацију кориснику приближио истовремено по њеном наслову, имену аутора и предмету, желећи да му уштеди време које би иначе утрошио на претраживање три различита каталога. Мада је за традиционални облик каталога, овакав облик организације каталошких јединица био сувише захтеван и оптерећујући, он се показао као претходница данашњих база података. Катер ће остати запамћен и по својем духовитом коментару везаном за библиотекаре који прилежно са-

купљају прес клипинге, пропагандне материјале и памфлете, наликујући му на пса који њушка и лаје на бубице. Можда у тренутку такво поређење делује увредљиво, али оно само указује на чињеницу да библиотекари савесно обраћају пажњу на све појаве које другима могу да промакну и то их и чини боље информисаним и друштву неопходним.

Од кога библиотекари треба да очекују приручнике са информацијама везаним за ускостручну област за коју је њихова институција матична? Од себе самих! Да би себи олакшали кретање у свету у који, можда, по својој пређашњем образовању немају потребан увид, ваља да организују информације о најчешће постављаним, као и могућим питањима, што од њих захтева редовно праћење свих актуелних збивања. Стручне информације су виталне и брзо променљиве и уколико библиотекар успе да их прати, претражује и на време понуди кориснику, он постаје значајан замајак свих друштвених, а не културних и научних дешавања, како смо навикнути да га доживљавамо. Константно варирање квалитета информација кроз различите изворе од библиотекара захтева одговорност у процесу претраживања, јер је селекција неопходан, истовремено веома субјективан систем евалуације информација. Квалитету селекције доприносе добро одабран систем класификације докумената и знања, вештина претраживања, уредна статистика, хијерархијска организација. Статистички показатељи могу бити веома валидни у процесу доношења одлука, јер омогућавају поређења и на основу њих предвиђања. Ипак, забележио је својевремено Роберт Самјуелсон, да се у нашем друштву са одобравањем се прихвати да волимо пса, мачку или златну рибицу, али ако кажемо да волимо свет цифара, прогласиће нас лудим. Како се статистичким извештајима посвећују владине, невладине организације, често и нестручна лица, ваља евалуирати употребљивост постојећих истраживања. Квалитет селекције отежавају још: идентификација траженог са постојећим брэндом, арогантан и агресиван маркетиншки наступ, разуђеност, недоследност и различитост у организовању информација у доступним водичима, присуство непроверених информација у дневним гласилима, динамичност дешавања на тржишту. Све то додатно оправдава ангажовање библиотекара.

Могло би се закључити да брз приступ електронским информацијама директно позитивно утиче на ефикасност и тачност закључивања. Међутим, информисаност је условљена интелектуалним засновима организовања информација, те су отуда пројекти

стандардизације библиографског и каталогског описивања, индексирања докумената, лингвистичке концептуализације и контроле квалитета њој претходећи процеси и врло заступљени у специјалним библиотекама.

Библиотекарство се већ данас, а с временом ће то бити још више, потврђује као дисциплина чије су границе растегљиве, гостопримљиве, јер поштује и примењује, закључује, Елен Свенониус, систем филозофије, филозофију науке и филозофију језика. Данас им се придружује и „филозофија бизниса“, која информацију евалуира према материјалном учинку који је њена примена произвела. Отуда библиотекар постаје неопходан у установама које су његово присуство раније често занемаривале, а његова одговорност поприма нова обележја.

Педесетак година смо „утврђивали“ знања о научно-истраживачким као специјалним библиотекама и о одељењима народних библиотека у саставу радних организација, која су на услузи корисницима, што су својим привременим боравиштем за њих везана. Текући век почиње да брише разлике на које смо се до сада навикавали. Као што више нису реткост високошколске библиотеке које у својим фондовима садрже сликовнице и стрипове, не због педагошке и дидактичке усмерености студената и њихових практичних вежбања, већ због сусретања потреба деце студената, која у библиотеци проводе време заједно са својим родитељима; тако се почињу у лику библиотеке у једној радној организацији стапати захтеви иначе можда и неспојиви, што потврђују примери такозваних здравствених библиотека: Consumer Health Service of New Hanover County Public Library, Wilmington, North Carolina; Christiana Care Health System Community Health Library, Wilmington, Delaware; Health Learning Center, Northwestern Memorial Hospital, Chicago, Illinois; Hopwood Library, Pittsburgh, Pennsylvania; C. Everett Koop Community Health Information Center, Philadelphia, Pennsylvania; Patient Education Center of the Mayo Clinic, Rochester, Minnesota; Robert H. Mulreany Health Sciences Library, Summit, New Jersey; Planetree Health Resources Center, The Dalles, Oregon; PlaneTree Health Library, San Jose, California; Health Library at Stanford, Palo Alto, California; Health Information Center at Montgomery County Public Libraries, Wheaton, Maryland; Consumer Health Information Service of the Toronto Reference Library, Toronto, Ontario. У њиховим називима одражава се и специфичност њихове организације и деловања. Све оне намењене су и здравственим радницима, научницима у области медицине

и појединцима заинтересованим за информације везане за здравство уопште или за сопствено здравствено стање, али су неке ситуиране у оквиру народне библиотеке, друге у болници, или су вођене од стране професионалне лекарске асоцијације, или медицинског института, без обзира где су лоциране. Њихов основни задатак је подстицање личног и друштвеног здравственог образовања, мада не занемарују своју улогу у научно-истраживачком раду. Образовање библиотекара у таквим библиотечким јединицама, више него раније, треба да укључује психологију и етику, па се и у библиотекарству развија и посебна грана библиотерапије.

Својевремено је изазвала изненађење констатација једног нашег политичког и академског функционера да амбасаде више нису потребне када имамо Интернет. Исти такав омаловажавајући став према библиотекарицима, нарочито онима који пружају „здравствене“ информације, негују заговорници идеје да овај тип специјалних библиотека не треба више развијати када се детаљне информације могу пронаћи на Интернету. То је једнозначно и површно разумевање делатности библиотекара, оспособљеног и донекле „овлашћеног“ да евалуира кредибилитет и ауторитет доступних информација, да корисника обучи за самостално претраживање веб страница, да пружи људску благонаклоност, подршку и разумевање забринутом пацијенту, његовом пријатељу или рођаку. Опредељење National Library of Medicine (NLM), основане 1836. године, да своје кориснике потражи и мимо научника и медицинског особља, након сто педесет година отворило је врата ове институције широкој публици. Године 1997. омогућило је отворен приступ бази Medline (преименованој у PubMed), пратећи тако инструкције удружења The Medical Library Association's Consumer and Patient Health Information Section (CAPHIS), креираног 1984. (доступног на: <http://caphismlanet.org>).

Како можемо да се, у име прецизности класификације библиотека и једнозначности њихових услуга одређеним категоријама корисника, одрекнемо могућности да постојеће библиотечке ресурсе и услуге специјалних здравствених институција и асоцијација отворимо широкој популацији грађана ако знамо да су нам и писменост и здравствена култура на изузетно ниском нивоу. Подсетимо се података проистеклих из пописа становништва обављеног 2002. године, у Србији, без Косова и Метохије, по којима је неписмено је чак 75% становништва старијег од 10 година; у руралној средини неписмено је чак 75% (највише у општинама на југу Србије), а у урбаној 25% становништва (у београдским општинама у просе-

ку је неписмено свега око 1% грађана). Сваки пут у време уписног рока у средње школе и на факултете чини нам се врло велика потреба нашег становништва за школовањем, а цифре говоре да само око 11% грађана Србије има вишу и високу стручну спрему. Међу становништвом које нема основно образовање (њих 20%) највише је старијих лица, а уколико се анализира припадност неписмених националним мањинама, јасно се долази до закључка да држава, а самим тим и њене институције културе и образовања, морају да обрате пажњу на школовање Рома (19,65% неписмених), Влаха (10,52%), Бугара (5,45%), Румуна (4,54%), муслимана (око 5%), док су најписменији припадници мањинских народа Русини (0,2%), Словаци (0,67%) и Мађари (1,09%).¹ Забрињавајући је још више податак да је око 30% ученика који су завршили основну школу функционално неписмено, односно да не разуме и не уме да интерпретира прочитани текст. Не можемо се, дакле, ослањати на писменост нашег становништва у функцији здравственог освешћивања, већ и постојеће активности специјалних библиотека треба да усмеравамо ка медицинском описмењавању. Делатност Библиотеке здравственог центра „Чигота“ на Златибору препознатљива је и медицинским радницима, и корисницима стационара и широј друштвеној јавности.

Само постојање библиотеке у једном месту већ је корак на путу неговања духовне различитости и љубопитљивости, која је предуслов афирмације читања. Свака библиотека, тако и специјална, има своје историјско трајање, друштвену одговорност и утицај у савременом друштвеном тренутку, који спроводи кроз подржавање развоја и употребу информационе и комуникационе технологије, едукацију библиотекара и корисника. Заштита библиотеке као институције треба да се обавља у условима потпуне друштвене интеграције и свести о новој улози у информационом друштву. Високо-персонализована услуга треба да буде извор моћи савременог библиотекара. Колективни дух, удружен ка лидерском ангажовању водећег тима стручних, утицајних, у друштву респектабилних, људи и високо-персонализована услуга према цењеном кориснику предуслови су моћи библиотеке у свим временима. Библиотека треба да развија услуге за које са постојећим кадром може да достигне квалитет, односно да оспособљава кадар како би могла да развија услуге, што подразумева и одређену самокритичност и рестрикци-

¹ <http://www.elitesecurity.org/t28808-Образовање-Неписменост-Србији-Црној>

је. Промена парадигме образовања које је подразумевало дистанцу међу његовим учесницима у сараднички процес, укореењених културних модела и формалног начина комуницирања у тимско такмичарско окружење, у којем параметар нису године, већ ефикасност, намеће и нове економске моделе, и обрнуто. Главни симболи савременог доба постали су: правовремена и брза информација, имплицитно колико и експлицитно знање, креативност, конкуренција, мултидисциплинарност, колаборативност, флексибилност, минимализација грешака, као подлоге за будуће знање, интелектуална различитост, компресија и визуализација великог броја података. Глобално информационо друштво почива на системској перспективи, у којој је важно оно што се дешава и на његовим ивицама, а не само у напредном центру; на самообразовању, одговорности у примању и апликацији знања, антиципирању промена. Чврст ослонац му је специјална библиотека.

Литература:

- Kemp, D. A. (1976) *The Nature of Knowledge*. London : Bingley.
- Strauss Wheeler, Diane (1988). *Handbook of Business Information*. Englewood : Libraries Unlimited, Inc.
- Dalrymple, Prudence W. (issue editor). *Library Trends*, 42,1 (summer 1993): 1-223.
- Svenonius, Elaine (1999). *The Intellectual Foundation of Information Organization*. Cambridge : MIT
- Dorothy R. Hill „Selected List of Books and Journals for the Small Medical Library”, *Bulletin of the Medical Library Association*, 89, 2 (April 2001): 132.
- Achleitner, H.; Dimchev, A. (ed.) (2001) *Libraries in the age of Internet*. Sofia : University „St. Kliment Ohridski“.
- Вранеш, Александра; Марковић, Љиљана (уред.) *Економска улога библиотеке у савременом друштву*. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- Ласић-Лазич, Ј. (уред.) (2005) *Информацијске знаосџии у љроцесу љромјена*. Загреб : Филозофски факултет.
- Answering consumer health questions; the Medical Library Association guide for reference librarians. *Scitech Book News*. Portland: Dec 2008. Vol. 32, Iss. 4
- The Medical Library Association essential guide to becoming an expert searcher; proven techniques, strategies, and tips for finding health information. *Scitech Book News*. Portland: Dec 2008. Vol. 32, Iss. 4
- Matthew, Arnold. New journal offers à la carte content. *Medical Marketing and Media*. New York: Nov 2008. Vol. 43, Iss. 11; p. 18 (1 page)

Увод

Идеја за изградњу Лечилишта на Златибору јавила се крајем XIX, а остварена је у другој половини XX века.

На седници Савета Дома здравља Чајетина, која је одржана 29. маја 1964. године, одлучено је да се на Партизанским водама (данашњи Златибор) отвори Специјализовано стационарно лечилиште које ће пословати у саставу Дома здравља.

Одлуком Владе Србије основано је Специјализовано лечилиште за хипертиреозу. Оно је почело са радом 1. јуна 1964. године. Специјализовано лечилиште за хипертиреозу најпре је радило у саставу Дома здравља у Чајетини, а од 1. априла 1966. године делује као самостална здравствена установа.

Делатност ове медицинске институције обухватала је лечење ендокриних, алергијских и неуровегетативних обољења и општих телесних поремећаја.

Како је број пацијената растао, Лечилиште се сели из виле „Чигота” и „Београд” у хотел „Краљева вода”, касније преименован у хотел „Србија”.

Изградња нове зграде почела је у септембру 1970, а завршена је 1978. године.*

У старом здању виле „Чигота” 1971. године једна од метода лечења пацијената са обољењем штитасте жлезде била је радна, односно окупациона и функционална терапија. Пацијенти из свих делова Југославије боравили су у Заводу од три недеље до три месеца.

Изградњом „А” блока 1972. године у новим просторијама се спроводи радна терапија и оснивају се физикална терапија, апаратурна терапија и кинезитерапија. На самом почетку радна рехабилитација се обављала четири сата, а четири сата физикална терапија.

За физикалну терапију адаптирана је једна болесничка соба на VI спрату „А” блока, а за радну рехабилитацију коришћена је једна лекарска ординација на III спрату „А” блока.

У радној терапији је уз музику, часописе, разне технике сликања, бакрореза, чворења, ткања изграђена пријатна атмосфера. Пацијенти су се радо окупљали и тако заборављали на болест.

Ту се налазила и скромна библиотека са књигама позајмљеним из библиотеке у Чајетини. Сваких шест месеци књиге су се мењале за шездесет до сто других наслова. Иако је постојао мали фонд књига, пацијенти су време радо проводили у читању.

Библиотека је у оквиру радне терапије функционисала је све до 1979. године.

* * *

Првобитно лечилиште преименовано је најпре у Завод за превенцију, лечење и рехабилитацију обољења штитасте жлезде.

На основу Уредбе Владе Републике Србије 1999. Завод прераста у Институт за штитасту жлезду и метаболизам.

Од оснивања до данас у овој установи тежило се сталном научно-стручном успону. Да би се таква научно-стручна активност реализовала, Институт је почео сарадњу са Институтом за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма Клиничког центра у Београду, што је омогућило да Институт за штитасту жлезду и метаболизам постане база Медицинског факултета Универзитета у Београду.

Од 2007. године назив установе је промењен у Специјална болница за болести штитасте жлезде и болести метаболизма.

У Статуту Специјалног завода за превенцију, лечење и рехабилитацију обољења тироидне жлезде „Златибор“, Партизанске Воде, поред осталих служби постојала је и Служба за научно истраживачки рад. Једна од радних јединица те службе била је и Библиотека, која је почела са радом у мају 1979. године.

Простор предвиђен за рад Библиотеке био је наменски пројектован и налазио се на другом спрату „Б“ блока, на површини од 90м² са 54 метра полица.

У просторијама библиотеке одржавали су се стручни састанци и предавања.

У почетку књижни фонд био је врло скроман и чиниле су га књиге преузете из Радне терапије, као и стручне књиге, које су до тада биле у канцеларији директора Завода. Осим књига, ту су били и стручни медицински часописи.

SPECIJALNI ZAVOD ZA PREVENCIJU, LEČENJE I REHABILITACIJU OSOBLJENJA TIROIDNE ŽLEZDE „ZLATIBOR“ 51319 – PARTIZANSKE VOŠE	
S P I S A K K N J I G A	
1. Sveten Asanović	Lijepo sarti
2. Bromfield	Kiše dolaze
3. Perl bak	Drugi bogovi
4. -II-	Zmajevu seme
5. -II-	Glasovi u kući
6. -II-	Dobra zemlje
7. -II-	Obećanje
8. -II-	Duh i telo
9. -II-	Istočni veter zapadni veter
10. Zilahi	Bezbesneli endjeo
11. -II-	Grad izbeglice
12. -II-	Ararat I deo
13. Gi de Mopasen	Tiljeove rednje
14. -II-	Ljubimac I deo
15. -II-	Ljubimac II deo
16. -II-	Mla roke
17. -II-	Čiča Milon
18. -II-	Mont – Oriol
19. -II-	Pjer i Žan
20. -II-	Nekorians lepote

Primile knjige Kordić Dubrevka biblioteker Spec.zavoda	Predale knjige Jeremić Rajka fizioterapeut Spec. zavoda
--	---

Partizanske Vođe
13. ož. 1979.god.

Прилог бр. 1

Први задатак у библиотеци био је попис затечених књига и часописа, њихова обрада и завођење у Књигу инвентара. Усвојен је систем numerus kurens.

Следећи задатак била је набавка стручних књига. У сарадњи са Библиотеком Медицинског факултета из Београда и Библиотеком Војно-медицинске академије из Београда урађен је предлог стручне литературе и часописа из области које су основна делатност Завода: интерна медицина (са акцентом на ендокринологији), нуклеарна медицина, психијатрија, физикална медицина и рехабилитација, биохемија...

Истовремено је почела набавка књига из белетристике, за потребе пацијената, гостију и радника Завода. Књиге су највећим делом набављане куповином, а један број књига добијан је на поклон.

С обзиром на то да је књижни фонд био доста скроман, настављена је, врло успешна, сарадња са Народном библиотеком „Димитрије Туцовић“ из Чајетине. Књиге су узимане на зајам, по више стотина актуелних наслова, од 1979. до 1984. године.

Narodna biblioteka
"Dimitrije Tucović"
Broj: 02-43/80
12.03.1980.god.
C a j e t i n a

S P I S A K K N J I G A
POKRETNE BIBLIOTEKE KOD SPECIJALNOG ZAVODA ZA HIPERTENZIJU NA
PARTIZANSKIM VODAMA

1. Jakovljević:	Srpaka trilogija	Br.15046 X
2. Drajzer:	Američka tragedija	Br. 15194 C
3. "	Stoik	15193
4. "	Zora	15199
5. "	Genije	15190
6. "	Američka tragedija II	15195
7. Zola	Slova	15087 D
8. "	Rad	1152 A
9. Fristli	Andeosko sokače	9856 X
10. Levin	Kločin stoleća	15452 X
11. Stendal	Život Anrija Brilara	11041
12. Kristi	Tajna sedam brojevanika	17694
13. Remark:	Trijumfalna kapija	14773
14. "	Povratak	14770
15. "	Iskra života	14774
16. "	Doba života idoba smrti	14775
17. Frans	Život u cvetu	7896 X
18. Stendal	Lisjem Leven	14158
19. London	Roman o Londonu I	17171
20. "	Roman o Londonu II	17172
21. Kristi	Otvorenih karata	16384
22. Baranin	Gelaši, Deligrad	16759
23. Fristli	Dobri drugovi	11818
24. Ignjatović	Patnica	15999
25. Pišter	Salsaba	10917
26. Hemingvaj	Isati i nemati	11091
27. Dargenjev	Prolećna vode	18995
28. Kafka	Zamak	16052
29. Stajnbek	Pašnjaci gospodnji	9875 X
30. Fontane	Kri Krist	19923
31. Stajnbek	Zima našeg nasadovoljstva	15210
32. Savić	Ujak naše varoši	23743
33. Popvić	Kondori leto nad andima	24442
34. Moskovljević	Svetlosti mediterana	19696
35. Stevanović	Konstatin Gorča	22734
36. Maksimović	Pravnici, Putovanja	19650
37. Sas	Mesej da graklaš....	19639
38. Haabrouck	Zapljano u svizjama	24985
39. Nerada	Prisajem da sam siveo	22763
40. Denić	Erške sudrolije	22360
41. "	"	22353
42. "	"	22352
43. Fijan	Vadlarce	23783
44. Lalić	Ratna sreća	20548
45. Kuneti	Zaalepljenost	23563
46. "	Zaalepljenost II	23562
47. Plat	Stakleno zvonco	23153

Прилог бр. 2

Књиге су позајмљиване по потреби. Из библиотеке у Чајетини су позајмљивани појединачни наслови, онако како се за њима указивала потреба. Такав вид сарадње задржан је и до сада са Народном библиотеком „Љубиша Р. Ђенић“ из Чајетине и Народном библиотеком из Ужица.

Од 1979. до 1990. године у Библиотеци је радио један радник са високом стручном спремом, Дубравка Кондић, дипломирани педагог. Од 1990. до 1993. године на пословима преводиоца за енглески језик, посебно за потребе новоформираног ИНДОК-а (Информационо-документационог центра), радила је Савина Ђенић.

Библиотека је неколико година била једина радна јединица која је имала компјутер и штампач, а касније и Интернет. Библиотека је у то време пружала стручну подршку у изради научних, дипломских, магистарских радова и докторских дисертација.

Библиотека је врло активно учествовала у организацији предавања, стручних састанака, симпозијума и конгреса.

Библиотека се посебно ангажовала поводом потреба студентата Медицинског факултета из Београда који су у Заводу имали организовану наставу интернатског типа и полагање испита из предмета Балнеоклиматологија.

Завод је је од оснивања наставна база Медицинског факултета из Београда.*

* Текст о почетку рада библиотеке написале су Рада Јеремић и Дубравка Кондић.

ИНДОК

Од самог почетка библиотека је замишљена као савремени компјутерски информациони центар. Идејни пројекат система научних и стручних информација урађен је 1989. године, када је и почела његова реализација. Пројектни задатак произашао је из функције Специјалног завода „Златибор”. Оснивачи су замислили да то буде база у којој би се скупљали подаци о југословенској тироидологији ради обезбеђења квалитетног информисања из области штитасте жлезде.

Посматрано са тог становишта, потребно је било формирати ИНДОК систем који би обезбедио ажурне податке и документа неопходна за научни и стручни рад из ове области. С обзиром на то да је тироидологија релативно млада научна грана код нас, природно је да се указала потреба за систематским праћењем, прикупљањем и обрадом података, као и за прикупљањем и обрадом интегралних текстова о овој области. Ова установа је била најпованија за формирање информативно-документарне службе (ИНДОК), јер је и сама била иницијатор за публикавање великог броја научних радова из области југословенске тироидологије. Овим корисницима омогућени су:

- ефикаснији приступ иностраним информационим ресурсима и
- информације о домаћим радовима који нису обухваћени иностраним изворима.

Очекивани резултати ИНДОК-а посматрани су на три нивоа.

Први ниво:

- прикупљање података и набавка интегралних текстова у оригиналу или у облику копије;
- рационалност у обради информација,
- бржи проток информација,
- повећање обима и квалитета услуга информисања.

Други ниво:

- научно-издавачка делатност и образовни рад;
- рационализација научно-истраживачког рада из области тироидологије,
- смањење утрошка времена и рада апликацијом информација у компјутерској обради.

Трећи ниво праћења остварује се кроз укупан допринос овог ИНДОК-а као једне од база података у општем информативном систему медицинских информација.

Библиотека Завода постала је радна јединица у оквиру које је основана информативно-документациона служба. Са својим фондом документације замишљено је да библиотека буде статична компонента, а информативни део динамична веза међу фондовима, базама, кадровима, корисницима. При разматрању и дефинисању могућих концепција ИНДОК-а у области медицине при специјалним библиотекама у Југославији, тада се полазило од следећих препорука:

- обезбедити локални унос података,
- обезбедити коришћење услуга информационих сервиса у Југославији,
- обезбедити коришћење услуга иностраних информационих сервиса и
- образовати кадрове.

Реализација овог програма била је могућа јер је Завод поседовао примарне изворе (монографска издања, часописе, извештаје, докторске дисертације, магистарске радове, као и осталу стручну медицинску и релевантну техничку литературу), секундарне изворе (библиографије у конвенционалном облику, секундарне и терцијалне часописе, базе података).

Значајан је био и податак да југословенски научни медицински потенцијал доприноси стварању светског знања са око 0,2 до 0,3%, што је указивало на сав значај и потребу да се корисницима осигура приступ информација и изван Југославије, тим пре што је значајан део доприноса југословенских научних радника публикован у иностранству. Проблем доступа тих извора решавао се набавком примарних докумената (када су у питању чланци објављени у иностраним часописима, иде се на копије добијене путем међубiblioteчке размене) и секундарних извора.

ИНДОК је осигурао информације о локацији свих извора научних и стручних информација у тадашњој Југославији у области патологије штитасте жлезде и свих осталих који се са њом преплићу.

ИНДОК систем је функционисао извршавајући следеће задатке:

- стварање информација о резултатима научних и стручних радова у Југославији из области тироидологије,
- стварање сопствене базе података библиографског и фактографског типа,
- настојање да се у базама података обухвати максимално југословенска тироидологија од самих почетака до такозваних „скривених”, односно тешко препознатљивих радова са становишта ове теме,
- информисање о резултатима стручних и научних радова у земљи (укључивање сопствене базе података у југословенски систем и презентовање достигнућа међународној јавности),
- обезбеђивање информација о научним и стручним радовима у свету (набавка базе података на CD-ROM-у које су релевантне за науку о штитастој жлезди),
- ефикасно обезбеђивање примарних извора информисања у оригиналу или копији, организацију тог библиотечко-документарног материјала и давање тог материјала на коришћење,
- обезбеђивање виших облика информација (анализа и синтеза добијених података о резултатима стручног и научног рада у југословенској тироидологији; стварање проблемски ускоспецијализованих база знања из ове области;
- организационо и техничко обезбеђење системског и перманентног ширења информација о југословенској и светској савременој тироидологији,
- праћење и усмеравање рада ИНДОК-а (праћења развоја у области тироидологије у земљи и у свету, кроз праћење развоја ме-

дицинске информатике у земљи и у свету; одмеравање системски сопствене ефикасности; обезбеђивање комплементарности са југословенским и светским системом биомедицинске информатике).

Тадашње техничке могућности упућивале су на опредељење за MEDLINE на COMPACT DISK REDY ONLY MEMORY и ENDOCRINOLOGY ABSTRACTS из LIFE SCIENCES COLLECTION. Одлука за увођење CD ROM, односно MEDLINE базе на CD ROM-у у Специјални завод „Златибор” донета је на основу чињенице да би највећи проценат потреба тироидологије као мултидисциплинарне науке могао да се задовољи преко базе MEDLINE. Као извор података узет је такође CD ROM ENDOCRINOLOGY ABSTRACTS. Искуство је потврдило да је претраживањем сопствене банке података о југословенској тироидологији, као и једне опште медицинске и друге ускоендокринолошке, омогућен увид у све податке од интереса за кориснике који прате науку и струку о штитастој жлезди.

Већ деведесетих година омогућено је претраживање јединица према свим ауторима, према кључним речима и наслову, наслову часописа и години издања. Редослед података је стандардан и компатибилан са свим осталим елементима за евентуално укључивање у шири систем. Предвиђено је да се библиографија југословенске науке о штитастој жлезди допуњава сукцесивно и трајно, временски неограничено.

Рачунарски капацитети и комуникацијске могућности су прилагођени функцији Специјалног завода „Златибор” и оне од њега чине не само корисника туђих информација већ и активног презентанта резултата у сопственом подручју делатности.

Овакав рад специјалне библиотеке омогућио је одржавање многобројних научних скупова из фундаменталних и клиничких истраживања патологије штитасте жлезде, као и проблема гојазности. Нажалост, протекло време нам није омогућило да све постављене захтеве спроведемо у дело. Попуњавање базе података у протеклих двадесетак година било је такорећи непотпуно, бар што се југословенске тироидологије тиче.*

* Подаци узети из Идејног пројекта система научних и стручних информација из области тироидологије, „ИНФОРМО” компјутерски инжињеринг, Нови Сад, 1989. Аутори идејног пројекта су Иванка Ђаја, библиотекар информатичар, и Дубравка Кондић, док су сарадници били проф. др. Јован Мићић, проф. др. Петар Милутиновић, проф. др. Душан Ђурић и доцент Рубен Хан.

План је да се база података прикупљених информација везаних за област тироидологије Југославије (ИНДОК систем) препакује у ново виртуелно окружење – Портал тироидологије (портал о штитастој жлезди) на Интернету.

До сада смо поставили динамичку Интернет презентацију наше установе са системом за логовање, различитим нивоима приступа, системом архивирања података, аутоматизованим слањем e-mail-ова, базом линкова са тематски повезаним домаћим и страним сајтовима, системом за даунлодовање фајлова, дискусијама, анкетама.

На нашој Интернет презентацији налази се електронска база научних радова који су штампани у *Медицинском гласнику* од 2000-2009.

Библиотека активно ради на унапређењу портала www.cigota.rs у савремен систем. Тренутно радимо на:

– унапређењу одељка *Медицинског гласника* – напредне технике претраге, класификације докумената, могућност формирања блока који би аутоматски стављао у први план неколико задње датих докумената...

– цео портал ће добити и нови дизајн као и савременији, лакши приступ коришћењу података (са једноставним улоаодом слика, везивањем линкова у текст, везивањем докумената).

Унапређењем портала интегрисали бисмо и енглеску верзију тако да би она могла да се једноставно претражује користећи напредну претрагу. Приликом објаве нових садржаја бирао би се језик на коме би се радови, вести или стране објављивали.

ТЕХНИЧКИ СТАНДАРДИ

Формирана као додатна делатност за научно-истраживачки рад, Библиотека „Чиготе“ од 2002. године има статус специјалне библиотеке у оквиру мреже библиотека Србије. Улога ове библиотеке је да обезбеди изворе и услуге који ће задовољити потребе научника, стручњака, али и других грађана у погледу медицинских истраживања, образовања и информисања о сазнањима из области науке.

Обрада грађе

Обрада комплетне грађе врши се по међународним библиотечким стандардима (ИСБД, ИСО, УНИМАРЦ) који омогућавају контакт са најновијим информацијама из целог света.

Свака јединица библиотечке грађе се на јединствен начин инвентарише, технички и стручно обрађује у складу са важећим правним прописима о евиденцији библиотечке грађе.

Свака врста грађе уводи се у посебну књигу инвентара.

Бројеви у инвентарној књизи почињу од 1, попуњавају се у непрекидном низу без обзира на годину или попуњене инвентарне листе. Свака библиотечка јединица уписује се под посебним инвентарним бројем.

Постоје два каталога: алфабетски и стручни или предметни каталог.

Каталошко-библиографска обрада библиотечке грађе врши се на јединствен начин према међународним стандардима у складу са Законом и важећим правним прописима о обради грађе.

Библиотека грађа се и аутоматизовано обрађује на основу међународног стандарда за машински читљив запис.

Ревизија и отпис библиотеке грађе спроводи се према важећем Упутству о ревизији и отпису библиотеке грађе.

Савремена библиотека

Фонд Библиотеке је смештен у простору од 30 m², у 100 m полица. Смештај књига врши се по УДК систему, а приступ фонду је отворен. За монографске публикације се води књига инвентара, а формиран је и алфabetски стучни каталог. Према овом каталогу урађен је и електронски каталог у програму *Microsoft Excel*. Исту електронску базу користи и програм урађен у *Microsoft Access*-у који је евиденциони програм за преглед постојећих издања књига, као и издавање књига. Модернизација рада библиотеке је један од предуслова за укључивање наше библиотеке у шири ситем билиотека Србије. Библиотекарски систем Србије, поред електронских каталога и база података, нуди и претраживање база научних информација домаће и стране стручне периодике преко КОБСОН и СЦИндекс веб портала.

Библиотека је опремљена са два модерна рачунара међусобно повезаних у ЛАН окружењу, а са заједничком АДСЛ конекцијом на Интернет. Ова мала локална мрежа такође је опремљена и са два КАНОН штампача са скенерима. Уз помоћ рачунара врши се и формирање „тврде“ (це-де ром) базе односно, формирање сигурносне копије података, као и чување научних радова у стручној медијатеци. Библиотека врши и техничку заштиту фонда.

Аутоматска обрада података, која је у свету почела шездесетих година, унела је много промена и у рад Библиотеке.

Тако да је она постала од „чувара“ књижног блага посредник између корисника и информативних извора. Промене се уочавају у свему од „врсте грађе“ па до структуре запослених.

ТРАДИЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА	САВРЕМЕНА БИБЛИОТЕКА
Библиотечки материјал се прикупља, пописује и даје на коришћење.	Информације се пописују, класификују, претражују и дистрибуирају
Лисни каталози	Електронски каталог
Проналажење по одредници	Претраживање по више критеријума
Библиотекар	Информатичар

На основу ове табеле види се шта је циљ осавремењивања библиотеке. А на тај начин се штеди време (скраћује се време обраде публикације, читаонички простор замењује рачунарска мрежа, добија се комплетнија информација за краће време...), поштују се универзални, светски стандарди (ISBD, ISO, UNIMARC...).

Данас библиотеке више нису само ексклузивни чувари нагомиланог људског знања. Информације се, осим у публикацијама на папиру које преовладавају у библиотекама, могу наћи на различитим другим носиоцима (дискони, филмска трака, CD-ROM, DVD, сервери на Интернету...). У већини библиотека су се прво појавили електронски каталози, затим различите библиографије, базе података, приручници, енциклопедије, а данас се срећемо и са електронским књигама и часописима, као и са многобројним документима који постоје само у електронском облику и физички се не налазе у библиотекама, већ негде на неком серверу доступном преко Интернета.

Појава Интернета довела је свуда у свету до коришћења свих врста електронских докумената, па тако и електронских каталога библиотека доступних онлајн. Оно што је некада било незамисливо – да корисник од куће претражује фондове библиотека, и то не само у свом месту него у целом свету – данас је постало стандард.

Онлајн библиотека

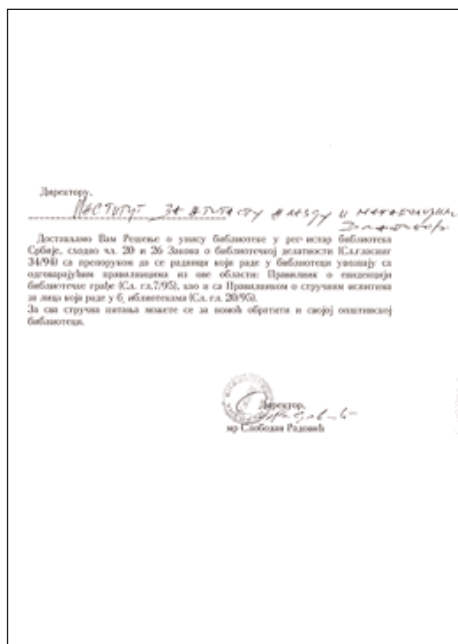
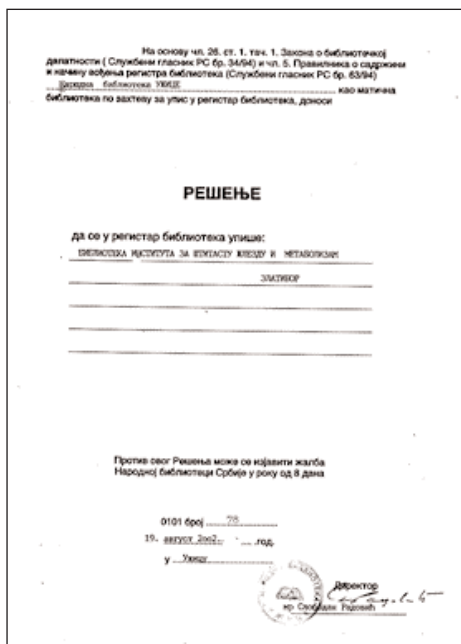
Овакав развој наметнуо је библиотекама сасвим нове послове, као што је израда веб презентације библиотеке, на којој је обавезно присутан и онлајн претражив електронски каталог библиотеке.

На нашој интернет страници <http://cigota.rs/sections.php?op=viewarticle&artid=70> редовно извештавамо о свим догађајима везаним за активност библиотеке (књижевне вечери, изложбе...).

У току је постављање електронског каталога библиотеке на истој интернет страници.

Осавремењивањем библиотеке скратило се време обраде фонда, читаонички простор заменила је рачунарска мрежа, добија се комплетнија информација за краће време, поштују се универзални, светски стандарди (ISBD, ISO, UNIMARC) који омогућавају контакт са најновијим информацијама из целог света.

Године 2001. основан је Конзорцијум научних и високошколских библиотека Србије у који су ушле Народна библиотека Срби-

је, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Библиотека Матице српске, Универзитетске библиотеке и Нишу и Крагујевцу, Библиотека САНУ и Заједница високошколских и специјалних библиотека Србије. Пошто је Народна библиотека Србије регистрована и као установа која може да обавља послове увоза публикација, одлучено је да она у име целог Конзорцијума обавља преговоре у вези са набавком часописа.

Лиценца за коришћење електронских часописа обезбеђује да све установе које имају рачунаре на академској мрежи или на некој другој мрежи, али са сталном IP адресом на Интернету коју су пријавили Конзорцијуму и за коју је плаћен приступ, могу неограничено да претражују све бројеве електронских часописа на серверу и да преузимају по једну копију изабраних чланака у pdf. или HTML формату.

На већини сајтова постоји могућност претраживања и преузимања чланака и до десет година уназад. С обзиром на то да имамо сталну IP адресу на Интернету, у могућности смо да нашим лекарима и другим заинтересованим радницима понудимо базе пуног текста стране стручне периодике преко сервиса КОБСОН. На тај начин превазишли смо проблем набавке страних стручних часописа у последњој деценији. Електронски је, тренутно, доступно преко 36 000 часописа.

СЦИНДЕКС У ПРАКСИ БИБЛИОТЕКЕ „ЧИГОТЕ“ *

Различити извори информација, са различитих медија, постављених на веб, свакодневно вешто приближе кориснику жељене информације.

Најновија достигнућа у науци доводе до свакодневног пораста информација.

Тренутно постоји велика подела у научном издаваштву између две концепције приступа:

- слободни приступ и
- неслободно доступне медицинске информације.

Најчешћа помисао наших корисника (лекара) је: „Да бих дошао до научне информације, користим интернет. За научно истраживање користим Медлајн... Доступан је на интернету и ако постоји линк испод наслова – сви радови су у пуном облику и...”

Медлајн не сме бити једини извор информација!

Нових база медицинске литературе је све више. Опен Аццес (слободан приступ) доводи до пораста извора медицинских научних информација.

Интересовања корисника се мењају и сваким даном увећавају.

Задатак доброг библиотекара информатичара јесте да приближи „ново електронско окружење” кориснику.

Дугачак пут до информације може се заменити само једним кликом на тастер „тулбара”.

Лекари Специјалне болнице „Чигота” могу да користе све изворе података светских база захваљујући библиотеци Чиготе пре-

* Рад је саопштен на Савешовању библиотекара, мај-јун 2008.

ко сервиса КОБСОН (Конзорцијум библиотека Србије за обједињену набавку) Народне библиотеке Србије и СЦИИндекс (СЦИИндекс представља домаће часописе категоризоване као периодичне публикације научног карактера).

Лекаре у „Чиготи” највише интересују достигнућа у области интерне медицине, а посебно ендокринологије и кардиологије, нуклеарне и физикалне медицине.

Посебно су нам занимљиви најновији радови из области болести метаболизма, посебно гојазности, јер наш *Програм Чигоџа* постоји већ двадесет година и кроз њега је прошло преко 30.000 корисника. То је један од најефикаснијих и најпознатијих програма за регулисање телесне тежине. Програм је познат и цењен и изван граница наше земље.

Нарочито нам је битно повезивање искуства водећих стручњака из земље и иностранства из ових области са искуствима до којих наши лекари долазе лечећи пацијенте у оквиру наше установе. То нам је омогућено повезивањем и укључивањем у информационе системе (КОБСОН, СЦИИндекс) Народне библиотеке Србије.

Поред једноставног и напредног претраживања које је дато на насловној страни www.scindeks.nbs.bg.ac.rs, преко опције *поииса часописа* можемо доћи до часописа из медицине.

Када одаберемо часопис, на пример, *Acta Medica Medianae*, имамо могућност да сагледамо архиву свих бројева. Одабрали смо архиву бројева из 2005. у другом броју из те године налази се рад: *Ефектии сџајинске џераџије на кошџану џусџину џосџменџаузалних жена са хџперхолесџеролемџом*. У овом раду је презентован утицај вишемесечне примене статина на повећање коштане густине и доказана је њихова вишеструка корист.

Дат је приказ чланка, наслов, сажетак, кључне речи и све референце цитиране у чланку. На страници имамо и друге корисне информације као што су основни подаци о аутору и језик рада. Постоји и линк за преглед чланка у целини.

На СЦИИндексу можемо пронаћи радове који су од помоћи нашим лекарима. На пример: преко СЦИИндекса – Медицина, науке о здрављу и часописа *Медицински џогмалдак* пронашли смо рад: *Исџиџивање џовезаносџи џарамеџара укуџне и абдоминалне џојазносџи, нивоа лиџџроџеина и џојаве коронарне болесџи у џиџу 2 дијабетес*а који је занимљив нашим лекарима јер:

Гојазност захтева озбиљан приступ, посебно факторима ризика који прате гојазност (дијабетес, хипертензија...).

Лекари у нашој установи, у оквиру *Чигоџа џроџрама* мултидисциплинарним приступом, користећи сазнања из домена гојазности, свеобухватно покушавају да реше здравствене проблеме наших корисника (пацијената).

Циљ нам је да имамо актуелне информације, што лакши приступ најновијим сазнањима из различитих области медицине и искуства клиничке праксе.

Наши лекари могу да користе све изворе података светских база захваљујући библиотеци Чиготе (на пример: КОБСОН и СЦИИндекс). И не само лекари, већ и сви остали радници, јер наш колектив сачињавају многобројне струке и занимања, а са гледишта захтева новог времена свима је потребна нова информација.

НАБАВНА ПОЛИТИКА

Живот библиотеке (делатност, структура фонда, набавка) у директној је зависности од профила саме установе.

Фонд библиотеке годинама је био више него скроман. Фонд се у веома малој мери попуњава куповином, јер буџетска средства за куповину књига нису ни планирана.

Набавка се углавном базира на поклоњеним књигама од стране појединаца или институција. Сарађујемо са издавачким кућама – тако што организујемо промоције и продајне изложбе – а услугу наплаћујемо у књигама.

Исто тако, преузимамо интересантне текстове или бесплатне електронске публикације са Интернета. Формирали смо завидну колекцију ових публикација у рачунару, на дискетама или у одштампаном облику.

Обраћамо се за помоћ невладиним организацијама у земљи и иностранству, бившим суграђанима који живе ван земље, удружењима књижевника, удружењима издавача, библиотекама.

Најбољу сарадњу остварили смо са Народном библиотеком Србије, Библиотеком града Београда, Библиотеком Медицинског факултета из Београда, Народном библиотеком из Ужица, Народном библиотеком „Љубиша Р. Ђенић“ из Чајетине.

Корисници

Временом, наша библиотека је прерасла у реномирану стручну библиотеку са око 5.000 библиотечких јединица.

Основни и највећи део фонда чине штампане публикације (радови са симпозијума и научних скупова), а основна делатност библиотекара огледа се у напорима да се ти материјали на најбољи начин ставе корисницима на располагање. Поред стручне литературе, формиран је један део намењен гостима наше установе и Златибора, а то је махом белетристика.

Од некњижне грађе у библиотеци се налазе електронска издања из разних области медицинских наука.

Формиран је и електронски каталог наших књига.

Коришћење библиотеке регулисано је Правилником о раду библиотеке.

Правилником је уређено које групе корисника су примарни корисници: запослени, научници, стручњаци и други грађани. Уређено је питање радног времена за рад са корисницима, начин коришћења библиотечке грађе у простору библиотеке, прецизирани се услови под којима се одређена библиотечка грађа користити ван просторија библиотеке, издавање других едиција. Уређен је и поступак у случају оштећења, уништења или губитка позајмљене грађе.

Право коришћења библиотеке имају запослени под истим условима, као и остали који су утврђени правилником као примарна група.

Корисници библиотеке су углавном лекари, стручни сарадници, гости, али и велики број мештана.

Издавачка делатност

Три године после формирања Лечилишта, касније Завода, Института за штитасту жлезду и метаболизам, данас Специјалне болнице, на председништву Удружења ендокринолога Југославије донета је одлука да Завод на Златибору буде референтна установа и стално место одржавања стручних састанака о штитастој жлезди за целу тадашњу Југославију.

Научни скупови

Одлука је донета јуна 1967. године током рада Првог југословенског симпозијума о штитастој жлезди за целу тадашњу Југославију.

Ова одлука била је изузетан подстрек да се у Заводу и у вези са Заводом отпочне интензивна стручна, касније и научна активност. Завод није имао законске могућности за научни рад, али био је у уговорној блиској вези са Медицинским факултетом у Београду и његовим најистакнутијим стручњацима за област штитасте жлезде, што је омогућавало висок ниво стручног и, индиректно, научног рада у овој установи.

Одржано је шест Југословенских симпозијума о штитастој жлезди са међународним учешћем. Радови са ових симпозијума су брижљиво сачувани и објављени у монографијама:

– *Зборник радова Првог југословенског симпозијума о штитастој жлезди* (зборник радова); Удружење ендокринолога Југославије, Графичко предузеће „Никола Николић“, Крагујевац, 1967.

– *Други југословенски симпозијум о штитастој жлезди* (зборник радова); Удружење ендокринолога Југославије, Графичко предузеће „Никола Николић“, Крагујевац, 1971.

– *Трећи југословенски симпозијум о штитастој жлезди* (зборник радова); Удружење ендокринолога Југославије, Ендокринолошка секција српског лекарског друштва, „Јован Поповић“, Београд, 1976.

– *Четврти југословенски симпозијум о штитастој жлезди* (зборник радова); Удружење ендокринолога Југославије, Златибор 1980.

– *Петти југословенски симпозијум о штитастој жлезди* (зборник радова); Удружење ендокринолога Југославије, Ендокринолошка секција Српског лекарског друштва, Институт за војномедицинске научне информације и документацију, Београд, 1985.

– *Шести југословенски симпозијум о штитастој жлезди* (зборник сажетака); Удружење ендокринолога Југославије.

После распада Југославије, за време ратних збивања и санкција према нашој земљи, симпозијуми нису одржавани, већ су организовани научни скупови о штитастој жлезди:

– Први научни скуп о штитастој жлезди; Српска академија наука и уметности и Специјални завод Златибор (организатори), Београд, 1996.

– Други научни скуп о штитастој жлезди, уредник академик Иван Спужић; Српска академија наука и уметности, Медицински факултет у Београду, Институт за штитасту жлезду и метаболизам, Београд, 2001.

Поред основне делатности проучавања и лечења болести штитасте жлезде, лекари Института, као и сарадници са Медицинског факултета у Београду, истраживали су и клиничке видове других метаболичких поремећаја. Ова врста интересовања посебно се односила на све актуелнији проблем гојазности коју је Светска здравствена организација означила као болест.

Новембра 1989. године у Институту је отпочео Програм „Чигота“, са циљем да проучава и ради на сузбијању гојазности. Од 2008. године реализован је и Програм превенција и лечење гојазности код деце и адолесцената.

Одржана су три међународна научна скупа о гојазности. Радови са Првог научног скупа о гојазности објављени су у монографији: *Гојазности* (уредник Јован Мићић); Специјални завод за превенцију, лечење и рехабилитацију обољења штитасте жлезде, Златибор, 1993.

Гласник*

Завод „Златибор“ био је иницијатор и издавач научног часописа *Гласник*. То је периодична публикација која је излазила четири пута годишње, а била је и примарног и секундарног типа.

У *Гласнику* су објављивани стручни радови из тироидологије и гојазности као основних делатности, али и из кардиологије, нуклеарне медицине, физикалне медицине и рехабилитације, гастроентерологије, психијатрије.

У *Гласнику* су постојала обавештења о стручној и научној литератури из тироидологије и гојазности, обавештења о стручним састанцима и скуповима, распоред долазака стручних консултанта, обавештења о медицинским услугама које Завод пружа, као и обавештења о томе под којим условима се може боравити у Институту, ценовник услуга, ред вожње...

Деведесетих година *Гласник* је имао функцију коју сада има интернет презентација.

Гласник је излазио од јуна 1990. до децембра 1993. године. Достављан је поштом, бесплатно, на више стотина адреса заинтересованих стручњака и установа.

РЕЧ УРЕДНИКА

Poštovani čitaoci,

Imam posebno zadovoljstvo da u ovom uredničkom komentaru najavim treću generaciju Glasnika Instituta za štitastu žlezdu i metabolizam na Zlatiboru, koji se sada pojavljuje u elektronskoj formi, prateći savremene svetske trendove u oblasti izdavaštva.

Institut na Zlatiboru je već decenijama renomirana stručna i naučna ustanova koja prijatno izmenadi mnoge od gostiju iz sveta, koji su sa nama učestvovali na stručnim i naučnim skupovima održanim u Institutu. Niko od njih ne očekuje na jednoj planini ustanovu takve vrste sa sofisticiranom opremom i talentovanom ekipom mladih poletnih profesionalaca u oblasti medicine, biohemije, nuklearne medicine, srednjeg i višeg medicinskog kadra, dijetetičara, profesora fizičkog vaspitanja i drugih profila. Iskustvo koje je godinama sticano teralo je sve nas, koji smo na ovaj ili onaj način povezani sa radom Instituta, da budemo uvek bolji i bolji, da ostanemo konkurentni u tržišnoj utakmici znanja i struke.

Elektronsko izdanje časopisa Glasnik koje je pred Vama je naš novi korak više i nastavak tradicije koju Institut na Zlatiboru pažljivo neguje. Zahvaljujući prvenstveno ekipi izvrsnih profesionalaca u redakcijskom timu časopisa Glasnik, prof. Mirjani Crnčević ja imam zadovoljstvo da potpišem nove brojeve Glasnika koji će se od sada pojavljivati i u elektronskoj formi.

Možete da nam šaljete priloge, izveštaje sa stručnih sastanaka, predloge za nove tematske brojeve, možete preuzimati tekstove – jednostavno otvara nam se bezbroj novih mogućnosti da budemo zajedno, i onda kada smo prostorno veoma udaljeni.

Ovo je otvoren poziv za saradnju u našem i vašem časopisu Glasnik, za dobrobit srpske medicine i prvenstveno za dobrobit naših bolesnika kojima smo posvećeni.

Glavni i odgovorni urednik

Prof. dr Dragan D. Micić, dopisni član SANU

Проф. др Драган Мићић, дописни члан САНУ, био је уредник часописа од 2001. до 2003.

* Аутори текста о *Гласнику* су Мирјана Црнчевић и Дубравка Кондић.

Инфлација и велики пад стандарда 1993. године били су разлог привременог прекида издажења *Гласника*.

Нова серија *Гласника* покренута је 2000. године. Први број *Гласника* изашао је поводом Другог научног скупа о штитастој жлезди. Планирано је да часопис доноси најзначајније радове у целини и апстракте најзначајнијих радова.

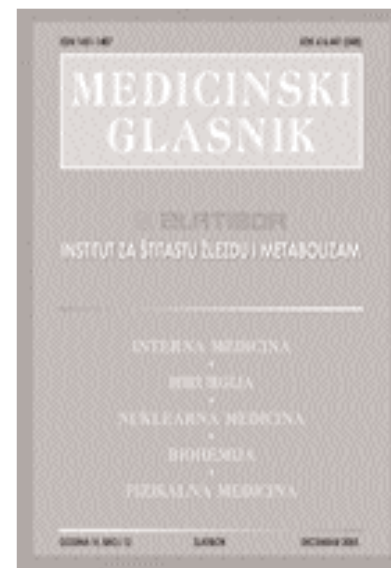
У настојању да *Гласник* благовремено реагује постоји могућност да се од броја до броја у неким рубрикама мења и да у одређеним пригодним моментима повремено заступа тематски садржај.

Медицински гласник

У марту 2005. године часопис мења назив у *Медицински гласник*.

Проф. др Рубен Хан био је уредник од 2003. до 2008. Година 10, број 14, јун 2005.

Са гледишта стручне и научне активности Специјалне болнице Чигота врло значајан моменат је покретање медицинског часописа.

Часопис излази четрнаест година. У часопису се објављују најновија сазнања, истраживачки резултати и анализе из области ендокринологије или у вези са ендокринологијом, ендокрине хирургије и најактуелнији проблеми из других дисциплина интерне медицине.

У часопису се претежно објављују оригинални радови, ретко саопштења. Чланци су под строгом рецензијском контролом и представљају врло квалитетне текстове. Квалитет часописа је такав да је користан за сваког ендокринолога, чак и сваког интернисту било које субдисциплине.

Портал

Од 2002. године часопис *Медицински гласник* се појављује и у електронском облику.

На нашем сајту www.sigota.rs, у делу сајта који носи назив *Медицински гласник*, постављени су сви радови који су до сада објављени. Радови су у .пдф формату. Претраживање радова може се вршити по кључним речима, називу рада, аутору... Часопис се преводи

на енглески, и путем Интернета доступан је и многобројним стручњацима у свету.

До часописа се може доћи и преко сајта Министарства науке и преко Српског цитатног индекса www.scindeks.nbs.bg.ac.rs Народне библиотеке Србије.

Наш сајт има и богату базу линкова (тренутно се на сајту налази преко 2.500 линкова из области медицине).

Електронски часописи су постали омиљени код наших лекара, јер је на тај начин часописе много лакше претраживати и пронаћи.

Електронско издање часописа *Медицинског гласника* јесте наш *дигитални* корак и наставак традиције коју наша установа на Златибору пажљиво негује.

Монографија

У оквиру издавачке делатности библиотеке, 2004. године урађена је монографија Института: *Од лечилишта до институција*.

Монографија Института обухвата читав период рада Института од 1964. до 2004. Полазећи од оснивања првог лечилишта, а потом пажљиво пратећи развој ове установе у наредним деценијама, монографија представља кратку историју Института и догађаја у његовом развоју.

Уредник монографије је Петар Милутиновић. Издавач је сам Институт за штитасту жлезду и метаболизам.

ПРОГРАМИ

Основана да би боравак гостију старог Института учинила богатијим и садржајнијим, наша библиотека је, нарочито последњих година, потпуно превазишла почетну замисао и израсла у прави, мали културни центар Златибора, место многих лепих дешавања из области културе и уметности. Организујући књижевне вечери, изложбе, разговоре и предавања, Библиотека је учинила веома много на промоцији културе читања и постала права жижга добрих замисли.

У организацији Библиотеке „Чигота“ одржано је минулих година преко деведесет изузетних књижевних вечери, чији су гости били нека од најпознатијих имена савремене српске литературе.

Саветовања и конференције

Библиотека Специјалне болнице „Чигота“ домаћин је Саветовања библиотекара већ четири године. Саветовање се организује у сарадњи са Библиотекарским друштвом Србије, Народном библиотеком Ужице и Подружницом библиотекара Златиборског округа. Тема Првог саветовања, одржаног у мају 2005. године, била је: *Савремене библиотеке као кориснички сервис*.

У оквиру ове теме говорило се о могућностима сарадње библиотека и привреде; о мисији библиотеке у савременим условима; о електронским корисничким сервисима савремене библиотеке; о специјалним библиотекама у функцији корисничког сервиса; о проблемима и начинима ревизије фондова у библиотекама; као и о едукативним CD издањима у функцији повећања броја корисника.

У оквиру ове теме библиотекар наше библиотеке припремила је предавање и говорила је о раду и значају библиотеке (тада) Института не само на Златибору већ и у целом ужичком крају. Рад о специјалној библиотеци објављен је у *Панчевачом чиијалиишју*, часопису Градске библиотеке Панчево, година IV, број 6, мај 2005, стр 64: Мирјана Црнчевић, Дубравка Кондић: *Специјална библиотека Инстиииуиша*.

Специјални гост Саветовања био је Институт Сервантес из Београда.

Велики одзив учесника, 37 библиотека (јавних, специјалних и школских), поред изузетних предавача по позиву, указао је на потребу оваквог начина комуницирања како међу колегама библиотекарима, тако и контактима са људима из других струка који могу бити од велике користи у раду библиотека. Лични контакти су прва и најважнија степенница у реализацији идеја. Добро осмишљени пројекти који максимално укључују потребе наших корисника, спремност библиотекара да се перманентно едукују, доступност свих ресурса библиотечке грађе, то је императив савремене библиотеке.

Тема Другог саветовање библиотекара била је *Библиотеке – ѿвезивање као империив*. У оквиру ове теме библиотекар су говорили о искуствима аутоматског библиотечког пословања (школске, универзитетске, факултетске, специјалне и јавне библиотеке), могућностима умрежавања библиотека различитог типа, као и о библиотекама као културним и туристичким понудама.

На другом саветовању Мирјана Црнчевић је имала излагање *КОБСОН у специјалној библиотеци Инстиииуиша Златибор*, док је Александар Ђенић говорио на тему: *Како лекари Инстиииуиша користе КОБСОН сервис*.

Оба рада објављена су у часопису за књижевност, уметност и културу *Међај*, година XXVI, бр.60/61, 2006.

Специјални гост Саветовања била је Библиотека Финске.

У мају 2007. године одржано је Треће саветовање библиотекара Србије. Тема саветовања била је: *Дииијализација – будућности библиотеке, значај дииијализације завичајних збирки и посебних колекција*.

Мирјана Црнчевић је на овом саветовању говорила о теми: *Моућности коришћења WEB окружења у Специјалној библиотеци Инстиииуиша*.

Четврто саветовање библиотекара било је посвећено теми: *Елекѿронски носачи информација у библиотекама и СЦИиндекс Народне библиотеке Србије*.

Мирјана Црнчевић је имала излагање на тему: *СЦИ индекс у ѿракси библиотеке Чиготе*.

Један од главних културних догађаја у нашој земљи је свакако Београдски сајам књига. На 52. Међународном београдском сајаму књига поред разноврсних садржаја и најзначајнијих манифестација књига у сарадњи са Друштвом библиотекара организован је и Форум библиотекара и издавача. Тема овог форума била је: *Специјалне библиотеке и набавна ѿолииша*. Библиотекарка наше библиотеке Мирјана Црнчевић је представила библиотеку Чиготе и упознала остале библиотекаре са проблемима са којима се библиотека сусреће у раду и у набавци књига.

Изложбе

На посебан начин обележени су и велики јубилеји најзначајнијих имена из историје наше књижевности. У сарадњи са Библиотеком града Београда, Јованом Радуловићем, директором Библиотеке, и ауторком изложби Олгом Красић-Марјановић, приредили смо читав низ изложби посвећених животу и делу великих српских писаца.

До сада смо одржали следеће изложбе:

– Изложба о Јовану Јовановићу Змају (поводом обележавања стогодишњице смрти)

– Изложба о Данилу Кишу (поводом обележавања седамдесетогодишњице рођења Данила Киша). На отварању изложбе приказан је и документарни филм о Данилу Кишу.

– Изложба о Владану Десници (поводом обележавања стогодишњице рођења)

– Изложба Јован Стерија Поповић (поводом двестогодишњице од рођења)

– Изложба „Борисав Станковић” (1876-1927), седамдесет година од смрти

– Изложба *Борислав Пекић – ѿйнаесѿ ѿодина ѿосле...*

Предавања и представе

Поред књижевних вечери, значајна пажње посвећено је и драмском стваралаштву, па на Малој сцени Конгресне дворане „Чигота“ радо гостују глумци из Београда, најчешће са монодрамама: Љиљана Стјепановић, Љиљана Благојевић, Миленко Павлов, Миленко Заблаћански, Петар Божовић... У сарадњи са позориштима из Ужица и из Београда код нас се приказују представе за децу. Организују се и концерти (Трио Симонути, Смиљка Исаковић), предавања и трибине...

У организацији библиотеке одржано предавање академика Владете Јеротића на тему: *Однос физичкој и психичкој у здрављу и у болестима*. Гост је била др Ирена Арсић, уредник „Сабраних дела“ издавачке куће „Арс либри“.

Предавање Биљане Косановић из Народне библиотеке Србије било је на тему *Доступности сабраних научних информација у Србији*.

Крајем септембра 2008. у „Чиготи“ је одржан семинар са темом *Одрасћање младих*, у којем су учествовали професор др Светомир Бојанин, професор др Љубивоје Стојановић и академик Владета Јеротић. Њихова предавања била су намењена родитељима, ученицима и наставницима, који су и сами активно учествовали у разговорима.

Том пригодом у „Чиготи“ је отворена и, прва у Србији, стална књижара задужбине академика Јеротића, која је уследила након његовог претходног гостовања на трибини „Чиготе“ у пролеће 2008. године.

Литерарни конкурс за децу

Посебно смо поносни на организовање и успешан развој књижевног конкурса за ученике златиборског округа за најлепшу песму, прозни састав или есеј на тему *Планина извор – здраве животине*.

Конкурс је покренула наша библиотека у знак захвалности и сећања на златиборског песника Михаила Ђуповића, који је својом прелепом поезијом посебно задужио свој родни крај.

Сваке године, на дан рођења песника Михаила Ђуповића, додељују се награде најбољим радовима.

На конкурс 2007. године најбољи су били: Андрија Загорчић, Сенка Ковачевић и Димитрије Стојчић, ученици Основне школе „Душан Јерковић“ из Ужица.

На конкурс 2008. године на конкурс су учествовали ученици из дванаест школа златиборског округа. Прву награду добила је Нађа Парандиловић, ученица Гимназије из Прибоја. Добитник друге награде је Емилија Милошевић, ученица Основне школе „Димитрије Туцовић“ из Чајетине, а трећу награду је освојила Лена Жиловић, ученица Основне школе „Димитрије Туцовић“ са Златибора. Посебна награда додељена је ученицима Основне школе „Димитрије Туцовић“ из Алиног Потока који су своје радове објавили у заједничкој збирци под насловом *Чистошани*.

Жири, који је радио у саставу: Гојко Божовић, писац и књижевни критичар (председник), Дејан Алексић, дечији писац, и Мирјана Црнчевић, библиотекар, најбоље радове наградио је новчаним наградама, док су сви учесници и њихове школе добили и пригодне поклоне и захвалнице.

Надамо се да ће овај књижевни конкурс имати дугу будућност и да ће наићи и на ширу помоћ и донаторство људи који могу да схвате колики значај и подстрек овакве иницијативе многу да имају по будућност младих људи нашег краја.

Ако једног дана, са Златибора и околних планина, у свет књижевности крене неки нови Михаило Ђуповић или нови Љубивоје Ршумовић, биће то право остварење наших жеља и испуњена мисија овог литерарног конкурса.

Будућност

У библиотеци се често одржавају књижевне вечери, сусрети са писцима, представљања нових издања, приредбе, округли столови, предавања, изложбе, семинари и разни музичко-сценски наступи. Различитим поводима у библиотеци су гостовали и представили се познати писаци, универзитетски професори, музичари, издавачи. На овај начин Библиотека настоји да информише читаоце и кориснике о савременим књижевним, културним, па и научним дешавањима на ширем плану. Такође, жели да разноврсном понудом у библиотеци подигне на виши ниво књижевни укус своје средине и тако придобије већи број читалаца.

Библиотека се свесрдно труди да непрестано набавља вредна дела из наше књижевности и да обогаћује свој књижевни фонд, у којем могу да се нађу и многобројна дела школске литературе, али и драгоцену медицинску грађу.

Библиотека жели да буде информациони водич за људе који траже приступ новим и сигурним информацијама. Задовољити потребе својих чланова: првенствено лекара али и посетилаца, не само наше установе већ и читавог Златибора, пацијената, старих и младих, здравих и болесних, и оних са посебним потребама, императив је наше библиотеке.

Достигнућа информационе и комуникационе технологије избрисаће традиционалне разлике између јавних, високошколских, националних и специјалних библиотека. Библиотеке, независно од своје физичке величине, моћи ће на тај начин да пруже потребне информације својим корисницима.

План нам је да се сврстамо у такве Е библиотеке које својим корисницима омогућују претраживање Е каталога не само сопствене библиотеке већ и осталих са којима су умрежени, као и да понудимо велики број линкова према другим библиотекама и њиховим дигитализованим фондовима.

Специјална библиотека учествује у развоју библиотечког система, подстиче сарадњу међу специјалним библиотекама у земљи и усклађује деловање према смерницама развоја националног информационог система.

Специјална библиотека интензивно сарађује са надлежном матичном библиотеком, Народном библиотеком Србије, као и са Библиотеком Матице српске и другим установама којима је циљ унапређење библиотечке делатности у Републици Србији.

Активно учествујемо у раду Радне групе за доношење стандарда за рад специјалних библиотека.

Својим радом и програмом Библиотека „Чиготе“ већ тридесет година доказује да се може много тога урадити на обогаћењу живота у мањим срединама.

Разноврским библиотечким радом, као и богатим културним програмом, Библиотека, као и читава наша кућа, стално настоји да докаже како је здравом телу обавезно потребан и – здрав дух!

Запослени у библиотеци

1. Рајка Јерemiћ, виши физиотерапеут и радни терапеут, 1971-1979.
2. Дубравка Кондић, дипломирани педагог, од 1979.
3. Савина Ђенић, средња стручна спрема, 1990-1993.
4. Ивана Милановић, средња стручна спрема, 1996-2000.
5. Гордана Костадиновић, средња стручна спрема, 1996-2000.
6. Мирјана Црнчевић, мастер филолошких наука, библиотекар, од 2000.

Прилози

Били су наши гости:

Горан
Божовић Светлана
Белмар-Јанковић

Веда
Огњеновић

Михаило
Пантић

Горан
Малаченовић

Миленко
Пајић

Саша
Обрадовић

Милета
Продановић

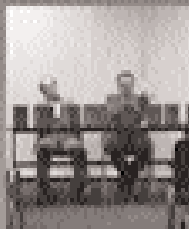
Ненад
Величковић

Немања
Ротар

Јован
Радуловић

Сава Александр
Даутовић Жарко
Јерков

Жарко
Трибуњанин

Милосав
Савић

Ратомир
Џијетић

Миро
Вуксановић

Јасмина
Петровић

Марија
Јовановић

Тамара
Огњеновић

Мирјана
Бобић-Мојковић

Миодраг
Ранчић

Милован
Маричећ

Јована
Алан

Срђан
Ташин

Миро
Марковић

Драган
Јовановић
Данилов

Владан
Матковић

Мироslav
Милинковић

Мирјана
Стајић

КЊИЖЕВНЕ ВЕЧЕРИ (2003–2008)

Књижевне вечери одржане 2003. године

15. 1. 2003.

Књижевно вече Мирјане Бобић-Мојсиловић поводом романа *Harry End*.

Мала сала Института у 20:30

16. 7. 2003.

Вече посвећено књижевном стваралаштву Милете Продановића.

Мала сала Института у 20:30

24. 7. 2003.

Књижевно вече Тамаре Огњевевић поводом романа *Мамелук*.

Мала сала Института у 20:30

12. 8. 2003.

Књижевно вече Миленка Пајића поводом романа *Станица при-ча Пожеја*.

Мала сала Института у 20:30

Књижевне вечери одржане 2004. године

8. 1. 2004.

Књижевно вече Милицава Савића поводом романа *Ожљивици њишине*.
Мала сала Института у 20:30

15. 1. 2004.

Књижевно вече др Ратомира Цвијетића поводом књиге *Узјрецице*.
Мала сала Института у 20:30

11. 2. 2004.

Књижевно вече Јована Радуловића поводом романа *Прошао животи*.
Мала сала Института у 20:30

27. 5. 2004.

Књижевно вече Владана Матијевића поводом романа *Писац изда-
лека* који је 2004. добио НИН-ову награду.
Мала сала Института у 20:30

8. 7. 2004.

Књижевно вече са сликарком Рајном Лазић поводом књиге *Све-
ћилосни њросјаји*.

20. 7. 2004.

Књижевно вече Жарка Требјешанина поводом књиге *Психолошки
видици Жарка Требјешанина*.
Мала сала Института у 20:30

30. 7. 2004.

Књижевно вече Светлана Велмар-Јанковић поводом романа *Восћа-
није*.
Мала сала Института у 20:30

5. 8. 2004.

Књижевно вече Гојка Божовића, предавање на тему: *Српска књи-
жевности у доба њтранзиције*.
Мала сала Института у 20:30

12. 8. 2004.

Књижевно вече Милете Продановића поводом књиге *Сћарији и
лејши Београд*.
Мала сала Института у 20:30

19. 8. 2004.

Књижевно вече Горана Милашиновића поводом романа *Camera
obscura*.
Мала сала Института у 20:30

Од 17. до 22. новембра 2004.

ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ. Изложба поводом 100 година од смр-
ти великог песника. Аутор изложбе: Олга Красић-Марјановић, би-
блиотекар Библиотеке града Београда.
Фоаје Конгресне сале Института.

18. 10. 2004.

Предавање Биљане Косановић на тему: *Досћујности сћраних науч-
них информација у Србији (КОБСОН)*.
Конгресна сала Института у 12:00

Књижевне вечери одржане 2005. године

15. 1. 2005.

Књижевно вече Марије Јовановић поводом романа *Као да се ни-
штиа није догодило*.
Мала сала Института у 20:30

27. 1. 2005.

Књижевно вече посвећено едицији десет најбољих романа у исто-
рији НИН-ове награде критике за роман године (1954-2004): Сава
Даутовић и Александар Јерков.
Мала сала Института у 20:30

3. 2. 2005.

Књижевно вече Драгана Јовановића Данилова поводом књиге пе-
сама *Хомер њредираћа*.
Мала сала Института у 20:30

10. 2. 2005.

Књижевно вече Светлане Велмар-Јанковић поводом романа *Прозраци и Воспаније*.

Мала сала Института у 20:30

17. 2. 2005.

Књижевно вече Ненада Величковића поводом романа *Сахиб, Коначари и Оџац моје кћери*.

Мала сала Института у 20:30

24. 2. 2005.

Књижевно вече Михајла Пантића поводом књиге приповедака *Ако је ђо љубав*.

Мала сала Института у 20:30

3. 3. 2005.

Књижевно вече Мирјане Стакић поводом романа *Анина ѝрича*.

Мала сала Института у 20:30

10. 5. 2005.

Књижевно вече Мире Ступице поводом њене аутобиографије *Шака соли*.

Мала сала Института у 20:30

12. 5. 2005.

Књижевно вече Ненада Величковића поводом романа *Сахиб*.

Мала сала Института у 20:30

21. 7. 2005.

Књижевно вече Саше Обрадовића поводом романа *Мардијан је најзад мртв*.

Мала сала Института у 20:30

4. 8. 2005.

Књижевно вече поводом књиге Слободана Јовановића *Културни образци*; Гојко Божовић, књижевни критичар.

Мала сала Института у 20:30

11. 8. 2005.

Књижевно вече Светлане Велмар-Јанковић поводом романа *Прозраци*.

Мала сала Института у 20:30

18. 8. 2005.

Књижевно вече Горана Милашиновића поводом романа *Ајсини*.

Мала сала Института у 20:30

Од 9. до 19. августа 2005.

ИЗЛОЖБА О ДАНИЛУ КИШУ. Поводом седамдесет година од рођења Данила Киша. Аутор изложбе: Олга Красић-Марјановић. На отварању изложбе приказан је и документарни филм о Данилу Кишу.

Књижевне вечери одржане 2006. године

19. 1. 2006.

Књижевно вече посвећено стваралаштву Владана Деснице: Јован Радуловић.

Мала сала Института у 20:30

2. 2. 2006.

Књижевно вече поводом „Београдског књижевног часописа”: Милован Марчетић, Миодраг Раичевић и Јовица Аћин.

Мала сала Института у 21:00

14. 2. 2006.

Књижевно вече Мира Вуксановића поводом романа *Семољ земља* који је добио НИН-ову награду критике за роман године 2005.

Мала сала Института у 20:30

16. 2. 2006.

Књижевно вече Немање Ротара поводом романа *Нејирљивоси*.

Мала сала Института у 20:30

27. 4. 2006.

Предавање др Александра Ђенића поводом *Великој кућној медицинској ѝриручника*.

Мала сала Института у 20:30

28. 4. 2006.

Књижевно вече поводом књиге Умберта Ека *Историја лепоше* и Клода Фронтисија *Нова историја уметности*.

Мала сала Института у 20:30

29. 4. 2006.

Књижевно вече поводом књиге *Споредан улаз у филозофију*.

Мала сала Института у 20:30

30. 4. 2006.

Књижевно вече поводом српских превода књига Виктора Пељевина, Марка Даниеловског, Луја де Бернијеа и Ханифа Курејшија.

Мала сала Института у 20:30

1. 5. 2006.

Књижевно вече поводом књига песама Ане Ристовић, Војислава Карановића, Драгана Бошковића и Слободана Зубановића.

Мала сала Института у 20:30

Од 29. 5. до 2. 6. 2006.

ИЗЛОЖБА ЈОВАН СТЕРИЈА ПОПОВИЋ. Аутор изложбе: Олга Красић-Марјановић.

Фоаје испред Конгресне сале

Од 30. 5. до 2. 6. 2006.

Саветовање библиотекара Србије. Тема саветовања: *Библиотеке – повезивање као империјив*.

6. 7. 2006.

Књижевно вече Миомира Милинковића поводом књиге песама *Бистро око* и књиге *Реторика*.

Мала сала Института у 20:30

24. 7. до 29. 7. 2006.

ДАНИ ЗАВОДА ЗА УЏБЕНИКЕ у ЧИГОТИ: др Радош Љушић, др Петар Пијановић и Драган Хамовић.

3. 8. 2006.

Књижевно вече Милете Продановића поводом романа *Колекција*.

Мала сала Института у 20:30

10. 8. 2006.

Књижевно вече Виде Огњеновић поводом романа *Прељубници*.

Мала сала Института у 20:30

Књижевне вечери одржане 2007. године

15. 1. 2007.

Књижевно вече Михајла Пантића.

Билијар сала Института у 19:00

25. 1. 2007.

Књижевно вече Срђана В. Тешина поводом романа *Куварове келије и остале његове*.

Мала сала Института у 20:30

5. 2. 2007.

Књижевно вече Виде Огњеновић поводом књиге прозе *Путовање у јулијанс*.

Мала сала Института у 20:30

30. 4. 2007.

Књижевно вече Дејана Алексића поводом поеме за децу *Нежна песма о нежном ветру Дуволубу*.

1. 5. 2007.

Књижевно вече поводом романа *Адалбертова сећања* Анђеле Нанети.

Билијар сала Института

5. 7. 2007.

Књижевно вече Радета Брајовића поводом књиге *Новинарски феномени*.

Мала сала Института у 20:30

9. 8. 2007.

Књижевно вече Издавачке куће „Архипелаг“ поводом *Речника сираха* Љубомира Ерића и историјског романа *Винез у доба зла* Николе Моравчевића. Говори: Гојко Божовић.

13. 8. 2007.

Промоција књиге *Мама коза и седам јарића* Татјане Иванишевић-Радојковић.

14. 8. 2007.

Промоција књига *Баковук* Финбара О'Конора и *Славалица од усмена* Ервеа Жауана.

Књижевне вечери одржане 2008. године

3. 1. 2008.

Промоција књига: *Ник Мек има среће*, *Краљ иде у кујовину*, *Заједнички цртеж*, *Шта Мона хожели*, *Мона и добије*.

4. 1. 2008.

Књижевно вече поводом књиге *Археологија* Весне Бикић.

10. 1. 2008.

Књижевно вече др Бранкице Чигоје.

17. 1. 2008.

Књижевно вече Јасминке Петровић.
Мала сала Чиготе у 18.00

18. 1. 2008.

Књижевно вече Јасминке Петровић.
Мала сала Чиготе у 18.00

31. 1. 2008.

Књижевно вече и јавно снимање емисије Првог програма Радио Београда *Ойредмећени звук*. Учесници: Симеон Костов, писац, Милан Милосављевић, глумац, Братислав Милановић, песник, и Владимир Путник, уредник и редитељ емисије.

Од 4. 2 до 8. 2. 2008.

ИЗЛОЖБА: БОРИСАВ СТАНКОВИЋ (1876-1927). Аутор изложбе: Олга Красић-Марјановић. Галерија Чиготе

7. 2. 2008.

Књижевно вече Виде Огњеновић поводом књиге есеја *Насујроџи њророчансџиву*.

21. 2. 2008.

Књижевно вече Михајла Пантића.

7. 4. 2008.

Књижевно вече Драгана Великића поводом романа *Руски њрозор* који је награђен НИН-овом наградом критике 2007. године. Мала сала Чиготе у 20:00

1. 5. 2008.

Промоција књиге *Белешке луџкарској њомоћника* Наташе Чакић Симић.

2. 5. 2008.

Промоција књиге *Хокус њокус 3* Душка Пролушића. Мала сала Чиготе

27. 5. 2008.

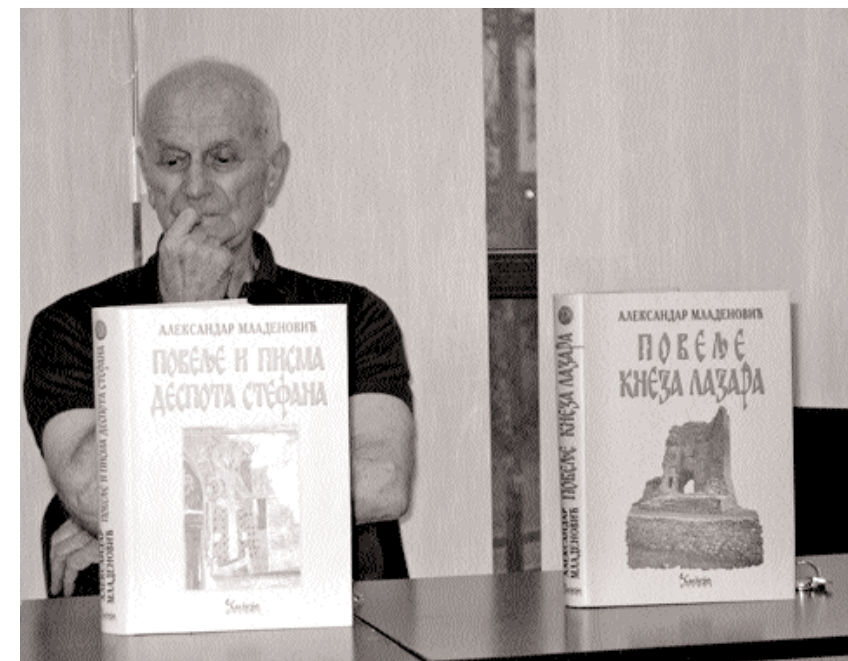
„IV саветовање библиотекара Србије на Златибору” Конгресна сала и Мала сала Чиготе

28. 5. 2008.

Предавање академика Владете Јеротића на тему: *Однос физичкој и њсихичкој у здрављу и у болесџима*.

29. 5. 2008.

Разговор академика Владете Јеротића са децом на тему: *Проблеми са којима се деца сусрећу у свеџу ограслих*.

22. 7. 2008.

Књижевно вече академика Александра Младеновића поводом књиге *Повеље и њисма десџоџи Сџефана Лазаревића*. Мала сала Чиготе у 19.00

31. 7. 2008.

Књижевно вече Теодоре Таре поводом романа *Месечева роса*.
Мала сала Чиготе у 19.00

7. 8. 2008.

Књижевно вече афористичара Радомира Радета Јовановића.
Мала сала Чиготе у 20:30

21. 8. 2008.

Промоција књига *Принцеза која је преврнула чинијала бајке о принцезама* и *Принцеза нећу и принц хоћу*.

22. 8. 2008.

Промоција књиге *Моја сусејка Алис*.

13. 9. 2008.

Додела награда учесницима литерарног конкурса за децу на тему „Планина – извор здравог живота“.
Свечана сала „Златиборско небо“ у Специјалној болници „Чигота“ у 12.00

Од 29. 9 до 30. 9. 2008.

Саветовање за ученике, наставнике и родитеље: др Љуба Стојановић, др Светомир Бојанин, академик Владета Јеротић.
Конгресна сала ЧИГОТЕ

ИЗ КЊИГЕ УТИСАКА

Овде сте ме повратили у живот, књижевни...

8. I 2004.

Милисав Савић

Хвала Вам за ове снежне златиборске светлости.

15. јануар 2004.

Рајомир Цвијејић

За Чиготу – најлепши боравак могући!

11. 02. 04.

Јелисавија Карађорђевић

Диван боравак у „Чиготи“, код добрих људи, оданих послу, за успешну сарадњу с Библиотеком града Београда.

11. II 2004.

Дир. БГБ

Јован Радуловић

Промоција је била дивна, мада није личила на промоцију описану у роману „Писац издалека“. Питања је било доста, на нека сам одговорио уз помоћ Џонија Глинтића, на нека сам одговорио сам. Публика се смејала, често. Увек ћу се радо одазвати на позиве за сарадњу из Библиотеке.

27. V 2004.

Владан Мајијевић

Са великим задовољством сам учествовао на књижевној вечери поводом моје књиге интервјуа *Психолошки видици*. Публика је била не само веома бројна, већ и изузетно квалитетна, заинтересована и полетна.

20. јул 2004.

Жарко Требјешанин

Сусрет са изузетном публиком овде, у Библиотеци Института, остаће ми у најлепшем сећању. Књижевно вече посвећено разговору о мојој књизи „Востаније“, изванредно је повела и водила госпођа Мирјана Црнчевић, која је, заједно са господином Гојком Божовићем, приближила моју књигу читаоцима. Било је то заиста једно изузетно вече.

30. јул 2004.

на Златибору

Свејлана Велмар-Јанковић

Вечерас, разговарајући на тему „Српска књижевност у доба транзиције“, осетио сам се у Малој сали Института као на неком острву књижевности. Простор књижевности све је мањи, како у медијском, тако и у јавном животу. Али коликав год био тај простор, нама остаје да га ширимо и осмишљавамо. Књижевне вечери остају незаменљив простор комуникације писаца и читалаца, дијалог са књигама и идејама. Пријатно вече са људима посвећеним књизи, на Данима „Стубова културе“ у Институту за штитасту жлезду и метаболизам.

Златибор, Чигота,

5. августа 2004.

Гојко Божовић

По други пут у истој сали, 12. августа 2004. године, наравно, са надом да ће бити прилике да још који пут проговоримо о новим, новим и још новијим књигама...

Милејна Продановић

Уз успомену на пријатно вече, заинтересовану и интригантну публику и атмосферу интелектуалног флуида, срдачан поздрав библиотеци Института и госпођи Мирјани Црнчевић која је својим посебним стилем недељиви део утиска.

19. 8. 2004.

Горан Милашиновић

Био сам овде пре 15 година, и надам се да ћу доћи поново за 15 година.

Фебруар 2, 2006.

Јовица Аћин

Захваљујући инспиративним питањима госпође Мирјане Црнчевић, ово је било изузетно вече, на коме је представљен мој роман „Као да се ништа није догодило“.

Још једном, хвала госпођи Мирјани.

15. 1. 2005.

Марија Јовановић

Све је овде пријатност, а уз њу има и изненађења. Једно је на претходној страни, друга на оним испред ње. Снег, зима, шум пахуља и мир. А вече дивно припремљено и одлично вођено. Још ћу и ја завоleti планину!

Јануар 2005.

Александар Јерков

Сава Дауиновић

Бескрајност нема гнезда

Златибор

3/II/05.

Д. Ј. Данилов

Уживао сам током књижевне вечери која је организована у лечилишту Института Чигота. Водитељка Мирјана је била беспрекорна и бриљантна. Хвала на уложеном труду да се да на важности мојој маленкости.

17. 2. 2005.

Немања Роџар

Провела сам једно дивно вече у Институту Чигота, у разговору са топлом, дивном публиком. Памтићу то!

Мира Сџујица

маја 2005.

Чигота

Одлазим са третмана свежија, лакша и ведрија.

М. Сџ.

На Златибору сам био много пута, али никада са идејом да ћу се ту задржати књижевним пословима. Захваљујући љубазности и гостопримству Института „Чигота“, а нарочито Мирјани Црнчевић која је моје књижевно вече учинила врло пијатним, одлазим са Златибора са уверењем да ћу и убудуће долазити. Памтим ово место по добру, а то није мало, данас када је добро реткост.

24. фебруар 2005.

Михајло Панџић

„Књижевност треба да се бори против зла
а не против досаде.“

(Б. Брехт)

Ако смо синоћ успјели да наше госте / публику у то увјеримо, онда овај осјећај задовољства има оправдање.

Ненад Величковић

21. јул 2005. г.

Златибор

У друштву са Мирјаном Црнчевић и њеним дивним гостима провео сам сјајно вече, још једном величајући Шекспира, Плутарха и дивни дух приповедања који нас је све окупио. Најзад, фасциниран сам привилегијом да своје скромне речи упишем у ову књигу, за коју ми кажу да је сто година стара.

Хвала Вам!

С поштовањем,

Саша Обрадовић

Говорећи о Слобоану Јовановићу, данас када немамо ни културног, ни политичког, ни националног обрасца, мислим на непревазиђени стил и језик, на продорну мисао, на синтезу у којој се огледају епохе. Књига „Културни образац“ била је повод за разговор у коме су се постављала важна и занимљива питања. То показује да је Слободан Јовановић наш савременик, увек ми је узбудљиво када то препознајемо.

4. августа 2005.

Гојко Божовић

Радост је дружити се са читаоцима, и публиком у Заводу – Институту за штитасту жлезду – која је не само бројна и изузетно пажљива и предана. Институт лечи здравствене проблеме тела, а Библиотека Института се брине о здрављу духа и душе. Хвала и једнима и другима, свима.

12. августа 2005.

Свејлана Велмар-Јанковић

Чини ми се, после доста сусрета око мојих књига, да је овај, вечерашњи, у Чиготиној библиотеци, с дамама које се памте, један од оних који ћу дуго памтити.

Као и све из ове чаробне планине,

Миро Вуксановић

14. II 2006.

Пријатни су књижевни сусрети, а нарочито на златиборској свежини која осваја и побуђује.

27. 7. 2006.

Драјан Хамовић

Драго ми је што моји доласци у „Чиготу“ постају традиционални. Трећи пут у завичају мојих предака, у прекрасној атмосфери.

03. 08. 2006.

Милејта Продановић

Да књижевност и није лековита, овде, на овој географској и духовној висини би то постала.

Радо ћу се сећати сусрета са читаоцима којег ми је љубазно посредовала госпођа Мира Црнчевић. Хвала.

10. 8. 2006.

Вида Оињеновић

Ово је најлепши дан у мом животу, гостовала сам код вас са мојом последњом књигом која се зове „Ово је најстрашнији дан у мом животу“.

11. јануар 2007.

Јасминка Пејровић

Ови наши сусрети постају традиционални! И нека тако буде и убудуће. Захваљујући Мирјани Црнчевић и гостољубивим домаћинима, а посебно и врло заинтересованој публици, осећао сам се вечерас више него пријатно и пуног срца.

Пријатељски,

Михајло Панић

15. 01. 2007.

Када сам пре скоро тридесет година био на Златибору, видео сам Јосипа Броза Тита! Овога пута, мени су махали из публике. Надам се да ће то постати традиција.

Срђан В. Тешин

Дивно златиборско јутро. Уз кафу. После веома успешне књижевне вечери за децу. Све време је био присутан Дувољуб. Надам се да последице промаје неће бити значајно присутне...

Успут, данас ми је рођендан. Вредим за 3,5 десетогодишњака.

Дејан Алексић

1. 2007.

Ово је било прво књижевно вече Издавачке куће „Архипелаг“, а надам се да ће и у будућим пословима „Архипелага“ све остати на овој висини – висини Чиготе, Златибора и публике која је овде увек изврсна. А то обавезује.

Гојко Божовић

9. август 2007.

Као и увек, било ми је весело, забавно и незаборавно. Деца на Златибору брзо мисле и паметно говоре. Хвала што сте ме примили у ваше фино друштво.

Јасминка Пејровић

18. I 2008.

Онај ко брине о здравом телу, брине и о здравом духу, виталном, динамичном..., а без тога нема књижевности. Свака част за лепу библиотеку!

Брајиислав Милановић

Златибор, 31. 1. 2008.

Како је кренуло, плашим се да не добијем посебну књигу утисака. На чистом ваздуху човек чисто мисли. Било је више него лепо и пријатно. Хвала на гостопримству, са најбољим жељама,

Михајло Панић

Као писац овде сам први пут. Али, као војник, пре много година, провео сам четири месеца у селу Шљивовица, пошта Чајетина. Ту адресу памтим. Доћи ћу поново, јер овде тишина тргне и опушта.

Драјан Великић

Први пут у Институту Чигота и одмах, добро. Жеља ми је, као и многих других посетилаца, вероватно, да и даље све у „добром и лепом“ – ТРАЈЕ.

Владејша Јеројић

крај маја 2008.

Демократију немамо.

Узмите нешто са роштиља!

Слободан Симић

Преглед културног живота

Концерти:

Трио Симонути
Смиљка Исаковић
Урош Дојчиновић
Биљана Крстић
Снежана Јандрлић
Бисерка Цвејић
Браћа Теофиловић
Александар Токовић
Душко Трифуновић и
Драган Стојнић
Маја Татић
Сузана Петричевић
Хор „Свети Пророк Илија“
Хор „Златиборска вила“
Музичка школа Ужице
КУД „Златибор“
КУД „Светопрображење
господње“
КУД „Јединство“ ИС Панчево
КУД „Севојно“
КУД „ГП Златибор“

Позоришне представе:

Љиљана Стјепановић и Љиљана
Благојевић
Јелица Сретеновић
Петар Божовић
Миленко Заблаћански
Миленко Павлов
Предраг Ејдус и Јосиф Татић
Марко Николић
Зорица Јовановић
Вјера Мијовић
Рада Ђуричин
Мира Ступица
Горица Поповић
Елизабета Ђоревска
Михајло Јанкегић
Соња Јауковић
Тома Курузовић
Јосип Пејаковић
Ненадовић Ненадовић

Слободан Бода Нинковић
Индексново позориште
Курсације
Народно позориште Ужице
Томислав Трифуновић
Дивна Марић и Слободан
Љубичић
Биљана Здравковић и Светислав
Јелисавчић
Драмска група „Бистричак“

Сликари:

Милић од Мачве
Милан Циле Маринковић
Грујица Лазаревић
Здравко Мандић
Милан Сташевић
Слободанка Ракић Шефер
Драган Стојков
Мирјана Савова
Драган Мартиновић
Даница Масниковић
Војислав Танасијевић
Југослав Оцокољић
Весна Милуновић
Томислав Сухецки...

Завичајни сликари:

Божидар Ковачевић
Радомир Верговић
Владан Терзић
Милутин Кораћ
Драгић Петровић Медош
Драган Кеџман
Жанка Матић
Наташа Жилић
Драгољуб Каплановић
Обрад Јовановић
Миљана Драшковић
Душан Старчевић
Слободан Станић Џинги
Анђелија Благојевић
Јелена Савић Тијанић...

Ликовне колоније:

Колут
Трнава
Шљивовица
ЛУСА
Чудне радости свемира
Ечка
Преображење Господње
Пријатељство
Пресвете Богородице
Св. Пророка Илије

Удружења:

УЛУС
УЛУПУДС

УЛУБ
УССС

Уметничке галерије и музеји:

Народни музеј
Градска галерија Ужице
Музеј на отвореном „Старо село“
Уметничка школа Ужице
Галерија „Хелена“
Галерија „Пријатељство“
Галерија „Ечка“
Атеље „Зора“
Атеље „Маринковић“
Галерија „Бели Анђео“
Атеље „Триптих“

Садржај**Предговор**

Александра Вранеш, Љиљана Марковић:
Специјалне библиотеке

Увод**ИНДОК****Технички стандарди**

Обрада грађе
Савремена библиотека
Онлајн библиотека

СЦИИндекс у паркси библиотеке „Чигота“**Набавна политика****Корисници****Издавачка делатност**

Научни скупови
Гласник
Медицински гласник
Портал
Монографија

Програми

Симпозијуми и конференције
Изложбе
Предавања и представе
Литерарни конкурс за децу

Будућност**Прилози**

Књижевне вечери (2003-2008)
Из књиге утисака
Преглед културног живота

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

027.6-056.24(497.11)

ЦРНЧЕВИЋ, Мирјана, 1955-

Specijalna biblioteka Čigote : prvih trideset godina /
Mirjana Crnčević – Zlatibor : Specijalna bolnica za bolesti
štitaste žlezde i bolesti metabolizma, 2009 (Novi Sad :
Artprint). – 77 str. ; ilustr. ; 21 cm.

Tiraž 500. – Str. 5–11: Specijalne biblioteke / Aleksandra
Vraneš, Ljiljana Marković.

ISBN 978-86-905507-1-5

а) Специјална болница за болести штитасте жлезде
и болести метаболизма (Златибор). Библиотека

COBISS.SR-ID 152123404

Мирјана Црнчевић
Специјална библиотека Чиготе
Првих тридесет година

Издавач

Специјална болница за болести штитасте жлезде
и болести метаболизма, Златибор

За издавача

Ненад Црнчевић

Уредници

Мирјана Црнчевић
Гојко Божовић

Рецензент

професор др Александра Вранеш

Технички уредник

Душан Шевић

Припрема

Архипелаг, Београд

Лектура и коректура

Архипелаг, Београд

Насловна страна

Мирко Благојевић

Штампа

Артпринт, Нови Сад

Тираж

500 примерака

